

...ця виставка нині діє в залі відділу мистецтв обласної наукової бібліотеки. Представлено на ній творчий доробок гошанського художника Олександра Лаворика, що здобув нинішнього року перше лауреатство обласної просвітницької премії імені Грицька Чубая. Власне, не тільки доробок, але й творчі пошуки, активну діяльність митця, який на сьогодні є зразком поєднання таланту художника із спрагою відродження національної культури, педагогічними здібностями.

Персональна виставка Олександра Лаворика складається із трьох розділів: іконопис, писанкарство, образи «Кобзаря» в кольорі. Найповажнішою частиною творчості автора треба визнати працю в жанрі ікони. Оглядові представляються копії волинських ікон, виконані Олександром Лавориком та його учнями з оригіналів Рівненського краєзнавчого музею. Мистецтво ікони, дуже давнє і неймовірно складне, осмислюється художником «зсередини», через пізнання традиції, через втаємничення у духовну атмосферу цього своєрідного живопису. Іконопис, говорив Олександр Лаворик на презентації виставки, вимагає повної самовіддачі, інакше не вдається відтворити ідеально рівної лінії, передати нюанс кольору.

Другу частину виставки складають роботи писанкарства. Відродження волинської писанки починалося кілька років тому крайовим конкурсом, оголошеним паном Лавориком при сприянні ентузіастів та культурних інституцій. Із тих пір зроблено чимало. Орнаменти української писанки художник збирав звідусіль: і з колекції вже покійного подвижника народного мистецтва Івана Гончара, і з бібліотечних раритетів-стародруків, і з музейних зразків, і навіть із колекцій писанкарів діаспори, з якими він

зав'язав контакти. Нині ж на виставці ми бачимо не тільки розмаїття візерунків і схем, відроджених із забуття, але й оригінальний розвиток писанкарської традиції у роботах учнів Олександра Лаворика, які творять уже власний художній образ. Зазначимо, що праця художника здобула визнання і в Україні, і за її межами, насамперед завдяки виданому ним альбому

успіхом продовжена на більш складних рівнях, у тому числі й у школі, де допоможе дітям нетрадиційно, оригінально пізнавати і коментувати творчість нашого національного генія.

Оцінюючи виставку Олександра Лаворика загалом, хочу зауважити, що, на мою думку, вона засвідчує перехідний стан у творчості художника. Адже це не перша персональна

Ярослав ПОЛИЩУК, м. Рівне

ВІД ПИСАНКИ ДО ІКОНИ

З персональної виставки Олександра ЛАВОРИКА

«Волинська писанка». Підготовлений до друку і другий альбом, повніший і щедро ілюстрований кольоровими слайдами.

Третя іпостась творчості пана Лаворика дещо незвична. На перший погляд «спектрограми», які відкриються зорові глядача, незрозумілі, потребують спеціального коментаря. Це прочитання Шевченкового «Кобзаря» у кольорі. Художник зробив спробу, перечитуючи знамениту книгу, проілюструвати в кожному випадку кольори, які Шевченко називає у тексті. Вийшла досить цікава картина, яка допомагає глибше виникнути у творчу майстерню Поета і Художника, пізнати психологічні глибини його лірики. Робота, яка, на думку автора, є лише початковим етапом, але може бути з

виставка митця, і той факт, що на ній немає власне оригінальних жанрів (портрети, пейзажі, жанрові форми тощо), досить промовистий. Автор тимчасово відклав власний пензель. По-перше, через те, що зайнявся глибоким студіюванням традиційного українського мистецтва – ікони, декоративного живопису, увійшов у ту глибоку духовну течію, яка не тільки захоплює, заповнює увагу й уяву, але й змушує переглянути філософію творчості, переосмислити художнє бачення світу і власний стиль. По-друге, через те, що не має фізичних можливостей для творчості; адже левову частку часу доводиться віддавати організації школи іконопису та писанкарства у Гощі, готувати її матеріальну базу, працювати з учнями, які небага-

ром самі стануть учителями. В цьому Олександр не покладається на чужу допомогу (і то цілком справедливо), але сам творить центр української духовності у прозінційній Гощі, не маючи там, звичайно, належного культурницького підґрунтя. Треба віддати належне митцеві, який у наш час подав унікальний приклад самовідданого просвітництва. Маючи мистецьке ім'я, маючи успіх на персональних і колективних виставках, відмовився від усього цього, щоб упіймати «журавля в небі», щоб створити художню школу з високими традиціями, відродити вже всуціль забуте мистецтво нашого краю. На щастя, художник, незважаючи на численні труднощі і найсерйозніші проблеми, з якими зіткнувся, досі не розчарувався, з позитивним оптимізмом дивиться на почату справу, якій, безумовно, доведеться віддати не один-два роки життя.

Добрим засвідом стала презентація виставки Олександра Лаворика, що відбулася днями в обласній бібліотеці. Перед присутніми виступив автор, який ґрунтовно і цікаво розповів про свою діяльність на відродженському терені, продемонстрував роботи учнів. Мистецьку окрасу вечора творили солісти обласної філармонії Ярослав Кульчинський та Людмила Гурова, які виконали чарівні українські романси. А господиня мистецького салону Розалія Мельник, як завжди, подбала, щоб вечір залишив у присутніх витончені враження і радість пізнання цікавого мистецтва.

Якщо ви не байдужі до мистецьких традицій нашого краю, народної творчості, не обминіть увагою цієї виставки. Вас зустрінуть пишні барви та вишукані візерунки писанки, а проведуть глибокодумні і сумні погляди святих із волинського іконопису...

«Сіме жнів» / 1993р. / 29 листопада №2.